

Rogle sætte slet ikke Priis paa denne Lov; de siige, at det endogfaa er urigtigt at tage et saadant Arbeide for, da dette Spørgsmaal helst maatte bringes til Afgjørelse, naar Spørgsmaalet om Fæstevæsenet i det Hele skulde afgjøres. Jeg indrømmer, at der derom kan være forskjellige Meninger; men jeg kan ikke nægte, at jeg hylder den Anskuelse, at man her, som altid, skal tage, hvad man uden Skade kan faae, ligesom jeg endvidere maa udtale som min bestemte Anskuelse, at det, hvorved vor Forsatning sikrest og bedst garanteres, er derved, at de organiske Love, som ere en Følge af vor Forsatning, snarest muligt gives, hvorved Forsatningen ret egentligen føres over i Virkeligheden. Som et Bidrag dertil forekommer det mig, at denne Lov maa erkjendes at være af Betydning.

Tscherning: Det er ikke første Gang, at jeg har hørt den sidste ærede Taler's Stemme have sig heri Forsamlingen til Fordeel for Bondestanden; gid jeg hørte hans Stemme ved Affstemningen over de positive Forslag, som førte den samme Wei, det talte fuldt saameget (Hør!). Den ærede næstforegaaende Taler har ligeledes saadant et varmt Hjerte for Fæstebønderne, han ønsker ogsaa, at Fæstebønderne skulle komme i Besiddelse af Fæstestederne, og han haaber sikkert, at alle Medlemmer i denne Forsamling ønske det, og det Samme gjør den høitærede Indenrigsminister i en meget høi Grad; men jeg har endnu ikke fra nogen af disse Sider seet en virkelig Bestræbelse for at naae dette Maal; jeg har seet dem afvise blot det mindste Bink, som viste derhen, blot det mindste Gran, som skulde komme denne Sag til Gavn. Enten kalde de det et Indgreb i Eiendomsretten, eller det er en aldeles unyttig Bestemmelse, som ikke engang maa have den Fornøielse at blive staaende paa den Plads, hvor den staaer, saa unyttig som den end er. Efterat den ærede næstsidste Taler (Mourier) havde fuldstændigt godtgjort, at ingen fornuftig Mand igrunden ikke kunde have nogen Indsigelse imod denne Paragraph, saa slet og overflødig er den, saa bliver der dog et farligt Dolkstik stukket i Loven, men det var da i alt Fald med en sly Dolk, at man tilføiede dette farlige Stik. Mourier: Med en sly

Dolk kan man ogsaa faare farligt). Ganske rigtigt, man kan vistnok med en sly Dolk stikke farlige Dolkstik, men der hører dog idetmindste til, at der skal være en Dolk, at der skal være en Klinge, men den ærede Rigsdagsmand tog af Dolken baade Skaftet og Klingen (Latter). Jeg vil indrømme, at denne Paragraph ikke har saa stor praktisk Betydning, som man kunde synes (Hør!) — thi jeg vil ikke indrømme, at den har den Betydning, som det ærede Medlem har villet lægge i den; men det ærede Medlem har eengang for alle stillet sig som en saa ivrig Bogter ved Sidedøren, at han troer, at man dreier Nøglen i Sidedøren, naar han hører Hoveddøren knirke (Latter). Det ærede Medlem siger: jeg har havt imod denne intetsigende Paragraph, fordi den dog sagde Saameget, fordi den etablerede et saa farligt Princip, at, naar det først her blev vedtaget, kunde man ikke blive fri for det, og det var ikke en ærlig Fremfærd ad en Sidedør at bringe et saadant Princip ind; men, hvorfor er det kommet her, dette Skillingsforslag, istedetfor et meget bedre Forslag? fordi vi ere nødte til at tage paa Affslag, hvad vi kunne faae, vi kunne ikke tilhandle os det, det, som er ligefremt; det foreslaaer man bortvoteret som simpelt og ligefremt; og havde det ærede Medlem, som vil Fæsternes vel, og som vistnok ikke vil indskrænke de nærværende Lehnbesiddere i det, de nu besidde, ved at gaae ind derpaa — havde han, havde hans Benner stemt derfor, saa havde vi ikke behovet at fylde denne Lov med et saa intetsigende Forslag, som de maatte tage paa Affslag (Mourier: Det gjorde de ikke, netop i Fæsternes Interesse). Det ærede Medlem siger, at de ikke gjorde det i Fæsternes Interesse, han mener naturligtviis i de Fæsternes Interesse, som vilde kjøbe, thi for de Fæstere, som ikke vilde kjøbe, var det jo til Fordeel. Den Indsigelse, som her blev gjort, indeholder en Anskuelse, og derfor vil jeg optage den, uagtet den et Dieblisk fører mig bort fra det Standpunkt, som jeg egentlig vil indtage. Det er ganske sandt, at deri ligger den dybe Forvirring, som vistnok fører Mange til at betragte denne Art Love anderledes end de ere; jeg troer vist, at der ere Mange,